

Bryssel, 5. maaliskuuta 2026
(OR. en)

5290/25
ADD 1

Toimielinten välinen asia:
2024/0102(NLE)

AELE 3
AND 2
SM 2
MI 15

ILMOITUS

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Liite NEUVOSTON PÄÄTÖKSEEN Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä erillisten osapuolten Andorran ruhtinaskunnan ja San Marinon tasavallan välisestä assosiaatiosta tehdyn sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta

ANDORRAN JULISTUS TUPAKKA-ALASTA

Andorra on viime vuosina käynnistänyt perusteellisen uudistusprosessin, jolla pyritään lisäämään avoimuutta ja läpinäkyvyyttä ja lähentämään Andorraa EU:hun.

Kyseisillä uudistuksilla pyritään muuttamaan Andorran talousmallia jäsenneulysti ja monipuolistamaan sen taloutta. Andorran talouden monipuolistamisen, jota tämän sopimuksen täytäntöönpano tukee, olisi johdettava uusien talouden alojen kehittymiseen ja tiettyjen olemassa olevien alojen kilpailukyvyyn paranemiseen.

Talouden muutoksen on edettävä samaan tahtiin kuin viime vuosina toteutetuista merkittävistä uudistuksista saatavien verotulojen ja sosioekonomisen tilanteen, työllisyys mukaan luettuna, vakaa kehitys.

Yksi Andorran ensisijaisista tavoitteista tässä yhteydessä on vastuullisen tupakkakaupan vahvistaminen ja suojaaminen. Andorra on täysin sitoutunut kansanterveyttä ja tupakoinnin torjuntaa edistävään politiikkaan erityisesti liittymällä tupakoinnin torjuntaa koskevaan Maailman terveysjärjestön puitesopimukseen sekä tupakkatuotteiden laittoman kaupan estämistä koskevaan lisäpöytäkirjaan ja ottamalla käyttöön asiaa koskevaa EU:n lainsäädäntöä.

Andorran kansanterveyspolitiikan keskeinen osa on tupakkatuotteisiin liittyvien petosten ja salakuljetuksen ehkäiseminen ja torjunta. Andorra sitoutuu vahvasti tehostamaan niihin liittyviä toimiaan erityisesti ottamalla säännöllisesti käyttöön EU:n lainsäädäntöä ja panemalla sen täytäntöön asianmukaisilla hallinnollisilla, oikeudellisilla ja aineellisilla resursseilla.

Andorra sitoutuu vahvistamaan petostentorjuntayhteistyötä erityisesti EU:n ja kahden naapurinaan olevan EU:n jäsenvaltion kanssa. Andorra seuraa tiiviisti muutoksia paikallisesti valmistamiensa, tuomiensa, kaupan pitämiensä ja viemiensä tupakkatuotteiden määrissä. Andorra muistuttaa erityisesti, että rajat ylittävästä yhteistyöstä poliisi- ja tulliasioissa tehty Ranskan tasavallan hallituksen ja Andorran ruhtinaskunnan hallituksen sopimus tuli voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2018 ja että rikollisuuden torjuntaa ja turvallisuutta koskeva Andorran ruhtinaskunnan ja Espanjan kuningaskunnan sopimus allekirjoitettiin 2 päivänä syyskuuta 2015.

Kun otetaan huomioon tupakkatuotteiden nykyiset hintaerot, verot mukaan luettuina, Andorran ja erityisesti sen kahden naapurina olevan EU:n jäsenvaltion välillä, Andorra sitoutuu olemaan kasvattamatta sellaisia tupakkatuotteiden hintaeroja, verot mukaan luettuina, jotka ovat olemassa päivänä, jona EU ja Andorra allekirjoittavat tämän sopimuksen, verrattuna siihen naapurina olevaan EU:n jäsenvaltioon, jonka hinnat ovat alhaisimmat.

Andorra varmistaa, että Andorraa koskevan pöytäkirjan 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun siirtymäkauden aikana tupakkatuotteisiin liittyvien tullimaksujen vähenemisestä johtuva tulojen väheneminen korvataan samanaikaisesti muilla valtion tuloilla.

Vaikka Andorra korostaa, että verotus ei kuulu tämän sopimuksen soveltamisalaan, se tarkastelee tarpeen mukaan riittävien valtion tulojen varmistamiseksi mahdollisuutta ottaa mallia tupakkatuotteiden verotusta koskevasta EU:n lainsäädännöstä.

EU:N JA ANDORRAN YHTEINEN LAUSUMA HENKILÖIDEN VAPAASTA LIIKKUVUUDESTA

Tämä sopimus, jossa vahvistetaan edellytykset henkilöiden vapaan liikkuvuuden oikeuden käyttämiseksi EU:n jäsenvaltioiden tai Andorran kansalaisten toimesta, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY¹ ottaminen osaksi Andorran kanssa tehtävää sopimusta eivät velvoita Andorraa omaksumaansa unionin kansalaisuuden käsitettä (SEUT 20 artikla ja sitä seuraavat artiklat), jolla ei ole vastinetta tässä sopimuksessa.

SEUT 18, 21, 46, 50 ja 59 artikla muodostavat direktiivin 2004/38/EY oikeusperustan.

Direktiivissä 2004/38/EY säädetään maahantulo-, oleskelu- ja maastapoistumisoikeutta koskevasta järjestelmästä sekä yhdenvertaisesta kohtelusta. Kyseiseen järjestelmään sovelletaan tiettyjä rajoituksia, joihin puolestaan sovelletaan muun muassa menettelyllisiä takeita, erityisesti tuomioistuINVALVONTAA.

Direktiiviä 2004/38/EY sovelletaan EU:n ja Andorran välisissä suhteissa Andorraa koskevan pöytäkirjan liitteissä VIII ja V vahvistettujen ehtojen ja edellytysten mukaisesti.

EUT:n oikeuskäytännössä annetaan hyödyllisiä täsmennyksiä, jotka koskevat muun muassa vastaanottavan valtion käytettävissä olevia toimenpiteitä yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi ja ulkomaalaisten rikollisten karkottamiseksi.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

Direktiivin 2004/38/EY ottaminen osaksi Andorran kanssa tehtävää sopimusta ei rajoita sen arvioimista, ovatko unionin kansalaisuuden käsitteeseen perustuvat EU:n tuleva lainsäädäntö ja EUT:n tuleva oikeuskäytäntö tämän sopimuksen kannalta merkityksellisiä. Tämä sopimus ei muodosta oikeusperustaa EU:n jäsenvaltion tai Andorran kansalaisten poliittisille oikeuksille.

EU ja Andorra sopivat, että maahanmuuttopolitiikka ei kuulu tämän sopimuksen soveltamisalaan. Kolmansien maiden kansalaisten oleskeluoikeus ei kuulu tämän sopimuksen soveltamisalaan lukuun ottamatta niiden kolmansien maiden kansalaisten oikeuksia, jotka ovat sellaisen EU:n jäsenvaltion tai Andorran kansalaisen perheenjäseniä, joka käyttää oikeuttaan henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen tämän sopimuksen nojalla, koska kyseiset oikeudet johtuvat EU:n jäsenvaltion tai Andorran kansalaisten oikeudesta vapaaseen liikkuvuuteen.

Andorra tunnustaa, että EU:n jäsenvaltion tai Andorran kansalaisille, jotka käyttävät oikeuttaan henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen, on tärkeää, että myös heidän direktiivissä 2004/38/EY tarkoitetuilla perheenjäsenillään, joilla on kolmannen maan kansalaisuus, on tiettyjä johdettuja oikeuksia, kuten kyseisen direktiivin 12 artiklan 2 kohdassa, 13 artiklan 2 kohdassa ja 18 artiklassa vahvistetut oikeudet.

ANDORRAN JULISTUS
ANDORRAN ERITYISTILANTEESTA
SEKÄ TURVALLISUUDEN JA YLEISEN JÄRJESTYKSEN TURVAAMISESTA

Andorran hallitus, joka

viittaa 13 päivänä joulukuuta 2007 allekirjoitetun Lissabonin sopimuksen hyväksyneen hallitustenvälisen konferenssin päätösasiakirjaan liitettyyn julistukseen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 8 artiklasta,

muistuttaa Andorran muodostuvan hyvin pieneltä osin asuinkelpoisesta vuoristoalueesta ja epätavallisen suuren prosentuaalisen osuuden sen asukkaista ja työntekijöistä olevan muita kuin Andorran kansalaisia,

muistuttaa, että turvallisuuden ja yleisen järjestyksen turvaaminen on jokaisen valtion ensisijainen tavoite,

toteaa, että Andorran on erittäin tärkeää kyetä turvaamaan valtion, henkilöiden ja omaisuuden turvallisuus sekä Andorralle ominainen yhteiskuntajärjestys,

toteaa, että Andorran väestön yleisen turvallisuuden taso on korkea ja se on pidettävä korkeana, koska se on merkittävä etu maineen, elinolojen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden kannalta,

muistuttaa, että Andorralla ei ole käytettävissään suuremmilla valtioilla tavallisesti käytettävissään olevia turvallisuusalan välineitä, instituutioita ja infrastruktuuria,

vahvistaa sitoumuksensa varmistaa tämän sopimuksen kaikkien määräysten noudattamisen ja soveltaa niitä vilpittömässä mielessä,

katsoo, että tätä sopimusta sovellettaessa on otettava asianmukaisesti huomioon Andorran erityinen maantieteellinen sijainti sekä väestö- ja yhteiskuntarakenne,

katsoo, että Andorran tuomioistuinten tehtävänä on Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY¹ 27 ja 28 artiklan perusteella määrittää suojelun taso, jota ne pitävät suotavana yhteiskunnan perustavanlaatuisen etujen turvaamiseksi, noudattaen EUT:n oikeuskäytäntöä, jossa on täsmennetty, että tällaista suojelun tasoa on tulkittava suppeasti;

katsoo, että tulkittaessa tämän sopimuksen määräyksiä, joilla on yhteys turvallisuuteen ja yhteiskuntajärjestykseen liittyviin kysymyksiin, on noudatettava vastaavuus- ja tehokkuuseriaatteita ja EUT:n tulkintaa ja otettava huomioon, mikä todellinen vaikutus Andorran maantieteelliset, väestölliset ja yhteiskunnalliset erityispiirteet huomioon ottaen voi olla sellaisella yksittäisellä toiminnalla, jonka on kansallisten tuomioistuinten oikeuskäytännössä katsottu muodostavan todellisen, välittömän ja merkityksellisen vakavan uhan jollekin yhteiskunnan olennaiselle edulle ja vaaran turvallisuudelle ja yhteiskuntajärjestykselle;

katsoo, että tämän puitesopimuksen 97 artiklassa tarkoitettujen suojatoimenpiteiden käyttöönotto Andorrassa voisi olla perusteltua muun muassa silloin, kun pääomavirrat toisesta assosioituneesta osapuolesta voisivat uhata maassa asuvan väestön pääsyä kiinteistömarkkinoille, jos EU:n jäsenvaltioiden kansalaisten määrä kasvaa poikkeuksellisesti julkisia järjestelmiä uhkaavalla tavalla tai jos kansantalouden luomien työpaikkojen kokonaismäärä suhteessa asukkaiden määrään joutuu ilmeiseen epätasapainoon;

sitoutuu ottamaan käyttöön tarvittavat mekanismit sen varmistamiseksi, että EU:n jäsenvaltioiden kansalaisten osuutta sen väestöstä ei vähennetä puitesopimuksen 97 artiklassa tarkoitettujen suojatoimenpiteiden voimassaoloaikana.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

EU:N JA ANDORRAN YHTEINEN LAUSUMA
LENTOLIIKENTEESTÄ

EU ja Andorra sopivat tarkastelevansa sekakomiteassa kahdeksan vuoden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta, voitaisiinko Andorraa koskevan pöytäkirjan liite XIII laajentaa koskemaan lentoliikennettä.
